

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَقَلَّمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونُ هُمْ قُلُوبٌ يَغْتَلِبُونَ بِهَا
أَوْ أَدَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ
وَلَكِنَّ تَعْمَى الْقُلُوبَ الَّتِي فِي الصُّدُورِ

Gönüllerdeki Engelleri Aşalım (06.12.2019)

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) bir gün İslam'ı anlatmak üzere Mekke'nin ileri gelen müşrikleriyle bir araya gelmişti. Sohbetin koyulaştığı esnada Mekke'nin zayıf ve kimsesizlerinden ve aynı zamanda âmâ, yani gözleri görmeyen biri olan Abdullah b. Ümm-i Mektûm gelerek Peygamberimiz'den kendisine İslam'ı anlatmasını istedi. Bu zamansız gelişi ve söze dalışa canı sıkılan Hz. Peygamber, yüzünü çevirip, konuşmakta olduğu Mekke'nin ileri gelen şahsına döndü ve tam o sırada Yüce Allah'ın kendisini eleştiren şu ayetlerine muhatap oldu¹: **“Âmânın kendisine gelmesinden ötürü canı sıkılıp yüzünü çevirdi ya! Halbuki, sen nereden bileceksin, belki o öğüt alıp arınacak da, bu öğüt ona fayda verecek! Sen ise kendini her şeye yeterli görenle ilgileniyorsun. Onun arınmamasından sen sorumlu değilsin! Ama gönlünde Allah korkusu taşıyarak koşup sana gelenle ilgilenmiyorsun! İşte! Bu ayetler şüphesiz birer öğüttür, dileyen ondan öğüt alır.”**²

Evet, Sevgili Peygamberimiz de bu ilahî mesajın gereğini yerine getirmiş ve Abdullah b. Ümm-i Mektûm'a hayatı boyunca yüksek payeler vermiştir. Onu gördüğü meclislerde “Gel, ey kendisi sebebiyle Rabbimin bana sitemde bulunduğu kişi!” diyerek yanına buyur etmiş, Medine dışına çıkarken de pek çok kez onu kendi yerine vekil bırakmıştır.³

Aziz Mü'minler!

İslam, insanın bedeninden çok yüreğinin önemsendiği bir gönül medeniyetidir. Nitekim bir hadis-i şerifte **“Allah sizin ne biçimlerinize ne de mallarınıza bakar, fakat O, sizin kalplerinize bakar.”**⁴ buyurulmaktadır.

Kur'an-ı Kerim, gözleri görmeyene değil, hakkı görmeyene kör; kulakları işitmeyene değil, hakikati duymayana sağır demmiştir.⁵ Peygamber Efendimiz de hiçbir engelliye “kör, sağır, dilsiz” gibi vasıflarla adlandırmamış, hatta engeli olmayan kimselerin bile fiziksel özellikleriyle alay edilmesini hoş karşılamamıştır. Hz. Safiye'ye boyunun kısalığı

sebebiyle takılan Hz. Aişe'yi **“Ey Âişe, öyle bir söz söyledin ki, denize karışsaydı deniz dahi bozulurdu.”**⁶ diyerek ikaz etmiştir.

Dinimiz engelli kardeşlerimizin toplumdaki soyutlanmalarına asla müsaade etmemiş, liyakatlerine ve becerilerine göre uygun alanlarda topluma hizmet etmelerini istemiştir. Nitekim Sevgili Peygamberimiz döneminde ortopedik engelli bir sahâbî olan Muaz b. Cebel Yemen'e vali olarak atanmış ve daha pek çok engelli sahâbiye öğretmenlik ve müsteşarlık gibi topluma faydalı olabilecekleri alanlarda önemli vazifeler verilmiştir. Engellilere yapılacak her türlü yardımın ibadet olduğunu vurgulayan Allah Rasûlü, **“Âmâya veya yol sorana yol göstermen sadakadır. Güçsüz birine yardım etmen sadakadır. Konuşmakta güçlük çekenin meramını ifade etmesine yardımcı olman sadakadır.”**⁷ buyurmuşlardır.

Muhterem Mü'minler!

Kardeşlerimizdeki engeli kusur olarak görmek Allah'ın yaratmasında kusur aramaktır. Kusur gören göz mü yoksa kusur zannettiklerimizde hikmeti gören göz mü Allah katında daha hayırlıdır? Aklının karşılığında sorgusuz cennet bahşedilen zihinsel engelli kardeşlerimizi gördüğümüzde hatırlamamız gereken şey aslında aciziyetimiz olmalıdır. Çünkü biz amellerimizin esiriyiz, onlar ise cennetin hür çocuklarıdır.

Bizim engellilik ve engellilerle ilgili atacağımız en önemli adım, bilinçlenmek ve duyarlılığımızı arttırmaktır. Unutmayalım ki, hepimiz engelli adayız. Bu konuda kendimizi onların yerine koyarak, zor imtihanlarında yardımcı olmakla sorumluyuz. Kardeşlik ahlâkı ve hukukunun gereği olarak sözlerimize hatta bakışlarımıza dahî dikkat etmeli, onlara karşı güler yüzümüzü eksik etmemeliyiz. Engelli kardeşlerimizin hayatlarını kolaylaştırma adına mimaride, eğitimde, sosyal alanlarda yapılması gereken ne varsa, onları yerine getirmeyi ibadet telakki etmeliyiz.

Hutbemizi bir dua ile bitirelim: Ey Rabbimiz! Biz eksiz, sen tâm olansın. Biz âciziz, sen Kâdir-i Mutlak olansın! Bizi ve neslimizi insanlığa faydalı olan, zayıfı koruyan, yoksulu doyuran, hayra koşan sâlihlerden eyle! Âmin.

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Tirmizi, Tefsiru'l-Kur'an, 80.

² Abese, 80/1-12

³ İbnü'l-Esîr, Üsdü'l-Gabe, IV, 264.

⁴ Müslim, Birr, 45.

⁵ Hac, 22/46.

⁶ Tirmizi, Kıyame, 51.

⁷ İbn Hanbel, V, 152, 169.